

Visienota 2021-2039

12 januari 2021

ILvA is, net als elk ander intergemeentelijk samenwerkingsverband, wettelijk verplicht om bij de verlenging van zijn bestaan een evaluatie van de voorbije periode op te maken en een nieuw toekomstplan op te stellen, dat de basis vormt voor het ondernemingsplan en de jaarlijkse actieplannen met een daaraan gekoppelde begroting.

Het is van belang, zoals art. 423 DLB stelt, om een onderzoek voor te bereiden zodat de gemeenten hun beslissing weloverwogen kunnen nemen. De gemeenteraden zijn naast de bijzondere motiveringsplicht uit art. 423 DLB ook onderworpen aan de gewone motiveringsplicht, en moeten hun beslissing tot verlenging dus nemen op basis van een degelijke motivering.

De bedoeling van de decreetgever is vooral dat die verlengingsbeslissing een reflectiepunt is dat de gemeenten kunnen aangrijpen om werkelijk grondig de werking van het intergemeentelijk samenwerkingsverband te evalueren, eventueel bij te sturen en dan de keuze te herbevestigen. Daarom werd deze visienota opgemaakt, als eerste reflectie en aanzet voor het definitief toekomstplan ILvA 2021-2039. Deze visienota geeft onze vennoten de kans om de nodige bijstellingen en accenten aan te brengen om de beste oplossingen uit te werken voor hun burgers in de komende jaren. Gezien de corona-maatregelen zal deze 'brainstorming' via brief en digitaal verlopen, maar wensen wij toch te komen tot een gedragen voorstel.

De strategische plannen die tot eind 2020 in de onderscheiden jaaractieplannen zijn geïmplementeerd, groepeerden binnen de ILvA-werkvelden voorstellen in vier luiken:

- het verbeteren van de structuren en contacten met de vennoten, alsook met externe stakeholders;
- het optimaliseren van de milieuactiviteiten;
- het voeren van een modern personeelsbeleid, inbegrepen het uitwerken van een aangepast organigram;
- het volgen van een nauwgezet en adequaat financieel beleid.

Wanneer we de afgelopen 18 jaar evalueren, blijken de meeste doelstellingen zonder problemen gehaald. Het gemeenschappelijk beleid op het vlak van milieu gevoerd door alle besturen, met als voornaamste component het globale eenvormig diftarsysteem, is een vanzelfsprekendheid geworden, net als de strikte overlegstructuur. Op het vlak van sensibilisering en preventie blijven de inspanningen groot. De composteerinstallatie in Geraardsbergen heeft de deuren gesloten en is vervangen door een gloednieuwe installatie op de site in Aalst, wat het sluitstuk van de centralisatie van de ILvA-diensten betekent. Al deze inspanningen zijn geleverd dankzij een gezond financieel beleid, wat de evaluatie van de vorige beleidsperiode positief maakt.

Voor de nieuwe periode 2021-2039 worden in deze visienota volgende doelstellingen naar voor geschoven:

- een gemeenschappelijk beleid en strikte overlegstructuur met de deelnemende gemeenten;
- de bestending van het globaal en eenvormig diftarsysteem;
- de optimalisatie van de inzameling en verwerking;
- blijvende inspanningen voor sensibilisering en preventie;
- de klantgerichte werking met het oog op een duurzame relatie met al haar belanghebbenden (medewerkers/collega's, burgers, aandeelhouders, klanten, leveranciers, het milieu);
- een financieel gezond beleid.

De realisatie van deze doelstellingen zal onverminderd verder worden nagestreefd, en waar mogelijk nog beter ingevuld. Daarbij zal ook voldoende rekening dienen gehouden met de evolutie van het Europees en Vlaamse afvalbeleid en met de maatschappelijke wijzigingen die zich in de loop van de volgende jaren zouden manifesteren. Ook beleidsbeslissingen zoals de betonstop en de beperking van de CO₂-uitstoot moeten door ILvA in rekening worden genomen. We moeten nadenken of we met onze eigen werking kunnen bijdragen aan een lagere milieu-impact.

De maatschappelijke aandacht voor milieu is aan het groeien. De bevolking lijkt zich alsmaar meer bewust van de inspanningen die nodig zijn om de afvalberg te verkleinen en om in het algemeen maatregelen te nemen die gunstig zijn voor de leefomgeving van mens, plant en dier. Het is daarom belangrijk dat ILvA daarmee rekening houdt in zijn werking. Een belangrijk kader hiervoor zijn de Europese milieudoelen, waarbij zeven pijlers tot een netto-nul uitstoot van broeikassen zijn bepaald:

- Inzetten op verregaande energie-efficiëntie
- Hernieuwbare energie maximaliseren en meer elektriciteit gebruiken als energiebron
- Een propere, veilige en geconnecteerde mobiliteit
- Een circulaire economie
- Een slimme netwerkinfrastructuur en interconnectiviteit
- Bio-economie
- Carbon capture and storage

Het is aan ILvA om de komende jaren met deze pijlers rekening te houden en zoveel mogelijk bij te dragen tot deze doelstellingen, en dus verder te denken dan het afvalgebeuren alleen. ILvA kan een innovatieve rol spelen in de manier waarop de bevolking met grondstoffen omgaat, door bijvoorbeeld sterk in te zetten op de circulaire economie of door de korte keten te benadrukken. We moeten er over nadenken hoe afval het best wordt vermeden of hoe hergebruik wordt gestimuleerd. Met andere woorden, ILvA heeft een veel grotere rol te spelen dan het inzamelen van afval alleen.

Daarom willen we de doelstellingen in het toekomstplan ILvA 2021-2039 opdelen in 3 thema's:

- I. Consolideren van de ILvA-basisprincipes
- II. Implementeren regelgeving
- III. Uitwerken van nieuwe initiatieven

I. Consolideren van de ILvA basisprincipes.

Om de werking binnen ILvA op een even hoog niveau te houden, is het vanzelfsprekend dat de basisprincipes behouden blijven. Deze basisprincipes houden in dat er een gemeenschappelijk beleid gevoerd wordt, met een eenvormig diftarsysteem en met een gemeentegrensoverschrijdende inzameling.

De voorbije jaren is, na zorgzaam en veelvuldig overleg, zowel op het ambtenaren- als op het beleidsniveau, voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval een gemeenschappelijk beleid tot stand gekomen.

Binnen het hele werkingsgebied wordt het afval op eenzelfde wijze ingezameld en ligt de verdeling van de kosten tussen de gemeenschap en de individuele burger op eenzelfde manier vast.

Ook het toegankelijk zijn van alle recyclageparken in het werkingsgebied voor alle inwoners van de 15 aangesloten steden en gemeenten biedt heel wat voordelen.

Dit gemeenschappelijk beleid heeft tot gevolg dat de productie van afval in het hele werkingsgebied over stedelijke en landelijke gebieden heen naar een evenwicht tendeeft, waardoor ook de kosten voor de inzameling en verwerking voor de verschillende deelnemers per inwoner steeds meer naar elkaar toegroeien.

Het lijkt opportuun dat dit gemeenschappelijk beleid blijft toegepast. Waar nodig kan het uiteraard worden bijgestuurd voor het oplossen van problemen die zich in het hele gebied op eenzelfde wijze stellen.

Het gemeenschappelijk beleid blijft dus de basis voor een verdere harmonisering van de werking. De invoering van gewichtsgebonden diftar vanaf 2021 vormt hier ongetwijfeld het orgelpunt van het gemeenschappelijk beleid in het ganse werkingsgebied van ILvA.

II. Implementeren regelgeving

Het is vanzelfsprekend dat we de nieuwe regelgeving correct invoeren en opvolgen. Ook het behalen van de door de Vlaamse overheid opgelegde limieten voor restafvalcijfers is een verplichte target. Uit de tabel kan reeds afgeleid worden dat we deze zeker moeten halen en dat we algemeen beter scoren dan de opgelegde norm (volgens de Belfiuscluster).

Restafvaldoelstellingen

Kg/inwoner	Clustergrens Uitvoeringsplan 2016-2022 (versie 2019)	2015	STRENGSTE DOELSTELLING	Resultaat 2018	Overschrijding %
AALST	159	130	130	135	3,8 %
AFFLIGEM	122	111	110	114	3,6%
DENDERLEEUV	136	121	121	122	0,8%
ERPE-MERE	122	111	110	113	2,7%
GALMAARDEN	152	127	125	126	0,8%
G'BERGEN	136	132	128	135	5,4%
HAALTERT	130	114	112	112	0
HERZELE	130	107	106	114	7,5%
KLUISBERGEN	130	103	103	106	2,9%
LEDE	130	107	107	107	0
LIEDEKERKE	130	120	120	117	-2,5%
NINOVE	136	114	114	126	10,5%
OOSTERZELE	152	146	142	109	-23,4%
S-L-HOUTEM	130	108	107	107	0
ZOTTEGEM	130	117	117	113	-3,4%
TOTAAL ILvA	121	121	121	122	0,8%

Maar we wensen nog verder te gaan. ILvA wil gebruik maken van de opportuniteiten die ontstaan door de uitdagingen in het nieuwe Vlaamse uitvoeringsplan 2015-2022. Onze reeds lage restafvalcijfers behouden en verbeteren mag niet enkel een doel op zich zijn. We moeten ook verder durven kijken om onze impact op het milieu, direct en indirect, maximaal te beperken. Daarom zijn nieuwe initiatieven noodzakelijk. Sinds 1 januari 2019 zijn we opgestart met GFT+ en vanaf 1 juni 2019 wordt in ons werkingsgebied ook overgeschakeld van PMD naar P+MD. Dit zijn reeds 2 initiatieven waardoor het restafvalcijfer zal dalen met vermoedelijk 4-8 kg/inwoner. In 2021 schakelen we tevens over naar gewichtsgebonden diftar, wat nogmaals een daling van het restafvalcijfer tot gevolg zal hebben. Zo kunnen we de nieuwe bestuursperiode ingaan met een resultaat dat voor de komende jaren aan de strengste doelstelling zal voldoen.

III. Nieuwe initiatieven

De resultaten die we de laatste jaren met ILvA bereikt hebben, willen we nog verder uitdiepen en met nieuwe initiatieven de uitdagingen van de toekomst een antwoord bieden. Want het is weldegelijk de missie van ILvA om een **duurzaam, integraal en dynamisch afvalbeleid te realiseren**. Deze missie wordt uitgedragen met een visie waarin we een gekende merknaam willen zijn met een positief imago in Vlaanderen en met medewerkers die fier zijn op hun werk bij ILvA. Daarom moeten we bij ILvA verder professionaliseren op een duurzame manier naar een efficiënte organisatie, data-driven en gebruik maken van opportuniteiten en zoeken naar nieuwe partnerships. Dit uiteraard door alles wat goed is te behouden en te werken aan een continue verbetering.

We hebben als ILvA de taak een duurzaam beleid te realiseren, niet enkel op vlak van afval- en materialenbeheer (van preventie tot verwerking), maar ook op vlak van **personeelsbeleid**. Op basis van de resultaten van de Welzijnswijzer werd in 2020 gestart met een project waarin de medewerkers geholpen worden in het ontplooiën van hun leiderschapskwaliteiten, communicatieskills en veerkracht. Aldus werd het WAOW-team (Werken Aan Ons Welzijn) in het leven geroepen. Dit project zal ook de volgende jaren verder uitgewerkt worden.

Vanuit deze missie en visie hebben we een aantal waarden benoemd, die we zowel intern als extern willen uitdragen.

De waarden van ILvA zijn het DNA van ons bedrijf. Ze verduidelijken wie we zijn en waar we voor staan:

- we streven naar een maximale **betrokkenheid**;
- we denken vanuit de klanten en werken **klantgericht**;
- we vrijwaren de toekomst door onze **duurzame** aanpak;
- we **werken samen** via open dialoog;
- we pakken de zaken **efficiënt** aan.

Vanuit deze waarden en gestoeld op de ladder van Lansink wensen we onze toekomstboodschap te presenteren in 4 pijlers, want als opdrachthoudende vereniging is ILvA het verlengstuk van de gemeenten. Via beheersoverdracht hebben de deelnemende gemeenten en steden, voor een periode van 18 jaar, aan ILvA de opdracht gegeven om samen met de gemeenten en steden een duurzaam en integraal afvalbeleid te voeren.

1. preventie en sensibilisering
2. hergebruik
3. recyclage
4. verwerking

Een goed afvalbeleid houdt in dat er enkel afval overblijft, ná gebruik van de geproduceerde goederen, dat kan hergebruikt worden of kan afgebroken worden zonder enige vorm van schade toe te brengen aan het ecosysteem. Dit afvalbeleid is het enig mogelijke beleid dat past in een duurzame ontwikkeling. Onze vertaling naar de toekomst toe van het doel van het huishoudelijke afvalstoffenplan zou moeten bestaan uit het nastreven van een 100% efficiënte materialen/grondstoffen economie. Een economie die op dezelfde principes gebaseerd is als de natuur.

1. Preventie en sensibilisering

De voorbije jaren zijn heel wat inspanningen geleverd om de bevolking te sensibiliseren rond afval. Centraal staat uiteraard dat je afval kan vermijden.

ILvA heeft inmiddels verschillende kanalen voorhanden om de bevolking te bereiken.

Er is de Milieukrant die driemaandelijks verschijnt en allerhande tips brengt, die qua thema ruimer dan afval alleen zijn. Er is aandacht voor de repair cafés en de Kringwinkels, maar ook thuiscomposter en kringlooptuinieren komen aan bod. De afvalkalender met de maandtips blijft een belangrijk instrument dat in bijna elk huishouden een plek heeft gekregen. De papieren versie is ondertussen aangevuld met een digitale versie in de vorm van een app (Recycle!) die door Fost Plus, Bebat en Recupel is ontwikkeld. Via deze app krijg je meldingen wanneer je welk afval moet aanbieden en zie je in een oogopslag de openingsuren van de recyclageparken. Je krijgt er ook sorteertips.

De volgende stap is onze communicatie verder digitaliseren door de recycle-app te personaliseren, meer in te zetten op sociale media en te werken aan een interactieve website. Door deze doorgedreven digitalisering zullen we sneller kunnen inspelen op veranderingen en op termijn volledig kunnen overschakelen op digitale communicatie, met als sluitstuk een digitale afvalkalender. Om deze vernieuwing voldoende draagkracht te geven zullen we werken aan een nieuwe huisstijl om onze visibiliteit te vergroten.

Om onze burgers nog beter te bereiken zullen we onze communicatie en sensibilisering ook verfijnen in functie van de verschillende doelgroepen die we kunnen definiëren in ons werkingsgebied. ILvA biedt momenteel scholen nog steeds rondleidingen aan op de recyclageparken. We werken ook samen met Fost Plus, die workshops organiseert bij alle kleuter-, lagere en secundaire scholen. Jaarlijks schrijft ILvA alle scholen aan met dit aanbod, waarna de vzw Good Planet de praktische opvolging voorziet. Online kunnen leerkrachten ook lessenspakketten downloaden, waarmee ze met hun leerlingen aan de slag gaan. Scholen en dus jongeren betrekken bij de sensibilisering rond afval zal in de toekomst uiteraard zeer belangrijk blijven. Het ontwikkelen van een aanbod dat voeling heeft met deze doelgroep is dus van groot belang. Maar ook andere doelgroepen zullen we in de toekomst beter definiëren en zoeken naar gepaste kanalen en methodes om hen te sensibiliseren en bewust te maken van afvalpreventie. Zo zijn reeds de eerste stappen gezet in campagnes naar anderstaligen, kansengroepen, ouderen,....

Een doelgroep die bij ILvA sinds de start van de GFT-inzameling zeer sterk betrokken werd bij de communicatie en het beleid zijn de compostmeesters/kringloopkrachten. Het aanmoedigen om met thuiscomposterende of kringlooptuinieren te starten, is een thema dat in de toekomst nog meer aandacht zal krijgen. Het is immers een middel om GFT zelf te verwerken en onnodig transport en toegevoegde energie op eenvoudige wijze te vermijden.

Deze initiatieven zijn de snelste stap naar het principe van de korte keten. De burger zelf zorgt voor een eigen kringloopprincipe.

Onze communicatie/sensibilisering in de toekomst zal niet enkel verfijnd worden naar verschillende doelgroepen, we zullen ook trachten in te spelen op het consumptiegedrag van onze bevolking. Zo zullen we onze campagnes opdelen in vier domeinen waar we gericht acties kunnen organiseren naar het voorkomen van afval. Naast de reeds gekende domeinen, thuis en school, zullen we ons in de nieuwe aanpak ook richten op de afvalpreventie op het werk en onderweg. We willen trachten mensen bewust te maken van hoeveel afval ze produceren en hoe ze dit kunnen vermijden op alle momenten.

Al deze instrumenten moeten ook in de toekomst de basis vormen van het beleid dat inzake sensibilisering en preventie wordt gevoerd. Hierbij is het uiteraard belangrijk dat de inspanningen op dit vlak door de steden en gemeenten en ILvA samen worden genomen.

Naarmate het te bestrijken doelgebied groter is kunnen meer en efficiëntere middelen worden ingezet en daalt de relatieve kostprijs van elke actie, terwijl het effect groter is.

Om het resultaat van onze communicatie en sensibilisering te peilen, zijn we tevens op zoek naar een meetmethode. Een van de mogelijkheden die we zouden kunnen uitwerken is het uitvoeren van een afvalscan bij een testgroep. Deze werkmethode zou ook kunnen toegepast worden, zeer specifiek, om burgers te begeleiden in het verwijderen of laten verwijderen van asbest.

2. Hergebruik

De gezinnen in het ILvA-werkingsgebied sorteren erg goed. Van al het afval dat ze aanbieden, wordt maar liefst 65% gerecycleerd. Dat is een knap cijfer, maar het kan uiteraard nog beter. Daartoe wil ILvA graag de mogelijkheid bieden, door op de recyclageparken nieuwe afvalstromen toe te laten. Na een marktverkenning is in de zomer van 2018 op alle 15 parken een "sorteerstraatje" gemaakt, waarbij nieuwe fracties kunnen worden aangeboden: kurk, kaarsvet, CD-doesjes, CD's/DVD's en plastic doppen. Ook gipsplaten worden sinds 2018 afzonderlijk ingezameld en dus gerecycleerd. En vanaf 1 januari 2021 kunnen ook matrassen selectief worden ingezameld en maximaal gerecycleerd. De praktische uitwerking hiervan wordt verder op poten gezet. ILvA zal zich blijven inspannen om afval uit de verbrandingsinstallatie te houden, uiteraard indien dit op een economisch en ecologisch verantwoorde manier kan gebeuren.

Door de toename van het aantal toegelaten fracties, kan het ruimtegebruik van de recyclageparken een probleem vormen. Kleine recyclageparken hebben weinig manoeuvreerruimte en dit kan leiden tot wachttijden aan de in- en uitgang.

Zeker tijdens piekmomenten leidt dit tot conflicten. Anderzijds zijn er recyclageparken open op uren waarbinnen slechts weinig bezoekers afval komen brengen. Een eerste vooronderzoek werd in 2019 uitgevoerd en leidde al tot de aanpassing van de openingsuren van sommige recyclageparken. Maar uit een verdere studie bleek ook dat onze recyclageparken, de meeste reeds in gebruik van voor 2005, aan een heraanleg toe zijn. Een studie bureau werd aangesteld en voor de 4 stedelijke recyclageparken wordt een heraanleg of herlocalisatie voorgesteld. Volgens de ontwikkeling van deze parken zullen ook de andere recyclageparken gemoderniseerd worden.

Bij deze nieuwe visie op onze recyclageparken willen we ook verder kijken dan recyclage en de weg inslaan van hergebruik. We willen de volgende stap zetten in de transformatie van containerpark over recyclagepark naar een materiaalpark. Namelijk de stap van recyclage naar hergebruik, een andere belangrijke en hogere pijler om afval te verminderen. We gaan de mogelijkheden tot hergebruik verder uitbreiden. In samenwerking met de kringwinkel ZO-Vlaanderen is een project getart om op onze recyclageparken ook een inzamelpunt te organiseren voor de inzameling van materialen die kunnen hergebruikt worden. In eerste instantie wordt gedacht aan grote elektrische toestellen, wasmachines en droogkasten die in de technische afdelingen van de kringwinkel kunnen hersteld worden en zo een nieuw leven krijgen.

De samenwerking met de kringwinkels, ZO-Vlaanderen en Stroom, voor de inzameling van textiel is tevens een mooi voorbeeld van hoe we via een goede regionale samenwerking het hergebruik van goederen kunnen stimuleren. Ook de huisvesting van de textielsortering in onze gebouwen zorgt voor een optimalisatie van dit proces, volledig volgens de principes van de korte keten.

In onze publicaties brengen we geregeld een bijdrage over het belang van hergebruik via de tweedehandsmarkt. We bezorgen ook de data van de zogenaamde repair cafés, waar kapotte voorwerpen gemaakt worden door vrijwilligers. Hierin willen we ook verder gaan en naast het herstellen van spullen is delen van producten een volgende stap in het proces van hergebruik. Zo zorgen we er verder voor dat er minder producten en dus ook minder materialen nodig zijn om dezelfde functies te vervullen.

Ook de kringloopkrachten zorgen via het kringlooptuinieren voor een groot hergebruik van grondstoffen in de eigen tuin. Dit wordt ook verder gestimuleerd door het gratis ter beschikking stellen van compostvaten wat momenteel een groot succes is bij de uitzet van de nieuwe resten GFT-containers. Honderden gezinnen maken bewust de keuze om over te schakelen naar een compostvat.

3. Recyclage door gescheiden inzamelen

Het globaal en eenvormig diftarsysteem, waarbij ILvA het afval van alle inwoners van het hele werkingsgebied op dezelfde wijze inzamelt en waarvoor elke inwoner dezelfde tarieven betaalt, is ondertussen een vanzelfsprekendheid geworden.

De voordelen van het systeem gelden nog steeds.

Door de bijdrage van de burgers hoger vast te stellen naarmate de afvalsoort minder kan worden gerecycleerd, is het milieubewustzijn sterk verhoogd. Er wordt veel beter gesorteerd, restafval bevat steeds minder recycleerbaar afval. Daarnaast vindt het vermijden en het hergebruiken van afval bij steeds meer gezinnen ingang. Retourverpakkingen worden steeds meer gemeengoed. Ook het invoeren van P+MD en GFT+ zorgde voor een daling van het restafvalcijfer.

Door de invoering van gewichtsgebonden diftar zal de financiële last voor de gemeenschap verder dalen en wordt hij bovendien meer geschoven naar de vervuiler zelf. Bij de verdere toepassing van dit systeem moeten volgende principes blijven gelden :

- het volledig kostendekkend maken van de inzameling en verwerking van de niet-recycleerbare afvalfracties: de restfractie en het grof vuil.
- het meer kostendekkend maken van de verwerking van het op de recyclageparken ingezameld afval.

Voor de inzamelactiviteiten is ook de beslissing, na toestemming van OVAM, om de inzamelrondes over de gemeentegrenzen te rijden van onschatbare waarde in de beperking van de inzamelkosten gebleken. Deze mogelijkheid is een bijkomend positief gevolg van het globaal en eenvormig diftarsysteem.

Tegelijk worden via de planningssoftware de ingezamelde tonnages verdeeld per gemeente. Hierdoor wordt voldaan aan de verplichting van OVAM, namelijk dat de afvalproductie per gemeente kan gemeten worden. Daarnaast kunnen de kosten voor de inzameling en verwerking minutieus over de gemeenten worden verdeeld.

Een registratie- en identificatiesysteem maakt het ook mogelijk om de inzameling via het netwerk van 15 recyclageparken open te stellen voor de bijna 150.000 gezinnen uit het werkingsgebied, ongeacht hun woonplaats.

Deze basisprincipes blijven primordiaal voor de verdere uitbouw van onze werking en de bestendiging van het succes.

De afgelopen jaren hebben we grote inspanningen geleverd om de rondes van de huis-aan-huisinzameling zo efficiënt mogelijk te organiseren. De manier waarop het werkingsgebied wordt bediend, heeft immers een grote impact op de werking van ILvA. De inzet van vrachtwagens en personeel, het brandstofverbruik, de afgelegde kilometers,... het zijn allemaal elementen die een invloed hebben op de planning volgens dewelke de rondes optimaal worden gereden. Er moet ook rekening gehouden worden met wijken die er bij komen en een bevolkingsaantal dat toeneemt. Ook de klimatologische omstandigheden beginnen een impact te hebben op de rondes. Met het warme weer werd de laatste jaren al erg vroeg getuinierd, wat voor een grote hoeveelheid GFT zorgde, die al vroeg in het voorjaar piekte. Al deze factoren samen vereisen een continue opvolging van de te rijden rondes door de planningsdienst van ILvA.

In de loop van 2018 zijn boordcomputers geïnstalleerd in de voertuigen. Dit maakt het mogelijk dat chauffeurs die een ronde moeten rijden die ze niet kennen, zonder probleem kunnen volgen. Zeker tijdens vakantieperiodes, waarbij chauffeurs rondes moeten rijden van collega's, is dit een erg efficiënt instrument gebleken. De gegevens die uit de boordcomputer worden gehaald, zorgen er voor dat rondes gemakkelijk kunnen worden bijgestuurd en dat er steeds op de meest efficiënte en dus ook ecologische wijze wordt ingezameld.

De klachten kunnen eveneens adequaat worden behandeld. Wie meldt dat zijn of haar afval niet is ingezameld, kan onmiddellijk worden bevestigd dat de ploeg daar wel of niet is langs geweest, zelfs met de specificaties rond het tijdstip. In de toekomst zal de toepassing van de boordcomputers verder worden uitgediept om onze rondes nog efficiënter te rijden zonder in te boeten op de service naar onze klanten.

Het maken van efficiënte rondes van de verschillende fracties heeft uiteraard een impact op het aantal afvalkalenders dat gedrukt en bedeed moet worden. Dit drukwerk heeft een hoge kost en ook de bedeling, die door onze ploegen zelf wordt gedaan, is tijdsintensief.

Het voordeel van de ILvA-kalender is wel dat elke kalender gepersonaliseerd is en dat dus geen enkel gezin op basis van haar gemeente of straat op zoek moet naar de data van inzameling. Toch is het drukken van gemiddeld 165 versies en de bedeling voor 150.000 gezinnen een tijdrovende en dure aangelegenheid. Het is daarom opportuun om de mogelijkheden te onderzoeken om de rondes en de kalenders beter op elkaar af te stemmen. We willen daarin zelfs verder denken en onderzoeken of het digitaliseren van de afvalkalender, mits het beschikbaar stellen van voldoende papieren exemplaren voor wie deze nog wenst, een optie kan zijn in de toekomst. In een wereld waar de digitale informatieverbreiding de overhand neemt, mag ILvA niet achterblijven. Toch moet dit voldoende onderzocht en onderbouwd worden, zodat elk gezin in het werkingsgebied zijn afvalkalender tijdig en op eenvoudige wijze kan verkrijgen. (zie 1. Preventie en sensibilisering)

In de toekomst voor de selectieve inzameling zal ook ons wagenpark een milieuscan moeten ondergaan. In 2015 werd reeds de eerste stap gezet met de oprichting van ELVA en de bouw van ons CNG-tankstation. Recent werd via een hernieuwd contract met partner Engie een gunstiger tarief verkregen voor de aankoop van aardgas en loopt een onderzoek via SOLVA om op de kruising van de N45 en N42, in het hart van ons werkingsgebied, een 2de tankstation te bouwen. De grootste afnemer blijft de eigen vloot van ILvA. Ondertussen rijden 26 voertuigen van ILvA op CNG, 23 vrachtwagens en 3 bestelwagens. Sinds begin 2018 kunnen de kaarthouders van Gabriels ook tanken op het ELVA-tankstation en maken de CNG-dienstvoertuigen van de Stad en OCMW Aalst er ook gebruik van. Maar door de uitbreiding willen we ook onze andere vennoten aanzetten om hun eigen vloot om te schakelen naar CNG.

Echter is CNG zeker geen definitieve oplossing en moeten we durven dromen van een CO₂-armere, -neutralere of nul oplossing. Daarom werd reeds geïnvesteerd in de eerste zonnepanelen, 674, op de daken van onze site, die instaan voor een totaal vermogen van 192kWp. De zonne-energieproductie zorgde voor een daling van het elektrisch verbruik met ruim 35%. Tijdens de zomermaanden staat de installatie zelfs in voor meer dan 50% van het eigen verbruik. Overschot aan productie, vooral tijdens de weekends en na de kantooruren, wordt momenteel door ILvA teruggeleverd aan het net, maar zou op termijn kunnen opgeslagen worden in batterijen en gebruikt worden voor de eerste elektrische voertuigen.

Samen met deze oefening om over te schakelen naar een elektrische vloot worden ook de modellen van onze inzamelvoertuigen onder de loep genomen. Zo loopt een onderzoek naar voertuigen met een grotere volume voor de inzameling van P+MD, want door de omschakeling van PMD naar P+MD is het tonnage en dus ook het volume gestegen met 50%.

Een andere uitdaging die we de komende jaren ook verder moeten onderzoeken is de mobiliteit in en rond onze drukkere kernen. Zo hebben we in 2020-2021 geïnvesteerd in 6 multifunctionele voertuigen van 19 Ton, i.p.v. onze standaard van 26 Ton, die in drukkere centra en smallere straten vlotter de dienst kunnen uitmaken. Maar de uitdaging van het mobiliteitsvraagstuk blijft en moeten we de komende jaren opnemen in onze aankoopstrategie. Een deeloplossing zijn ondergrondse containers, die buiten de drukke momenten en op betere bereikbare plaatsen kunnen bediend worden. Een nieuwe strategie voor de plaatsing van deze ondergrondse containers werd uitgewerkt en goedgekeurd op de Raad van Bestuur in januari 2021.

4. Verwerking

ILvA beschikt over veel ruimte voor zijn werking/verwerking. Op de eigen site in Erembodegem zijn we uitgerust met een overslag zowel buiten als binnen, een groot kantoorgebouw met voldoende parking, diverse magazijnen, een stelplaats voor zowat alle vrachtwagens, een eigen garage, ... Zo heeft ILvA heel wat bewegingsvrijheid om zijn werking te organiseren. Toch moeten we rationeel omgaan met die ruimte. Zeker omdat de staat van de gebouwen niet overal optimaal is, is er de noodzaak om na te denken over hoe we al deze ruimte efficiënt en duurzaam moeten blijven gebruiken of renoveren (energieverbruik, grondinname, ...). Een eerste deel van de site werd reeds aangepakt na een dakbreuk in 2017. Toen werd de hal voor de vrachtwagens en het magazijn overkapt met een nieuw dak dat voldoet aan de strengste isolatienorm en werd tevens voorzien van zonnepanelen. Ook wordt het regenwater van deze overkapping opgevangen en ingezet als proceswater voor onze wasstraat. Het dubbel gebruik van onze parking, als stelplaats en aanrijroute naar de compostering is een ander voorbeeld van ruimteoptimalisatie.

Voor de modernisering van de kantoorgebouwen en het oudere magazijn wordt gezocht naar externe partners om samen een moderne werkplek te realiseren. In het kader van de herinrichting van de industriezone werden reeds de eerste gesprekken opgestart met de POM Oost-Vlaanderen en het Bedrijvencentrum Aalst Zuid. Zo willen we evolueren naar een grotere en gemeenschappelijke cluster van bedrijven binnen onze regio en sector. Het onderbrengen van de textielsorteerinstallatie van de kringwinkel is reeds een eerste actie in deze opzet.

Voor de eigen werking wordt momenteel onderzocht om de 2 overslagplaatsen, binnen en buiten te optimaliseren tot één. Bij deze oefening wordt ook bekeken of we het opgeslagen houtafval niet kunnen inzetten als biomassa voor de verwarming van onze site en het aanleveren van proceswarmte naar het aanliggende bedrijf, Puratos.

Andere samenwerkingen die kunnen zorgen voor een betere en gezondere financiële situatie van ILvA zijn te zoeken in verdere horizontale of verticale integratie voor de verwerking van onze afvalstromen. Zo worden momenteel reeds openbare aanbestedingen opgemaakt in samenwerking met andere intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Tevens is er met de bureaus van IVLA reeds een initiatief gestart om in de komende jaren meer samen te werken.

Namelijk door kruisparticipaties aan te gaan met hen werd ondertussen een symbolische stap gezet richting meer samenwerken en het beter benutten van bepaalde opportuniteiten om tot een meer efficiënte en effectieve dienstverlening te komen voor de grotere regio.

Voor de verticale integratie is de concessie tot verwerking van ons GFT-afval uitgewerkt met WIPS tot 2037.

In 2017 is de nieuwe composteerinstallatie in Erembodegem van start gegaan op de terreinen van ILvA. Na meer dan 20 jaar dienst kon de installatie in Schendelbeke (Geraardsbergen) leeggemaakt worden en sluiten. Deze site kan dus een nieuwe bestemming krijgen.

Hiertoe zijn verschillende pistes onderzocht en is in 2020 gestart met de groencompostering van het tuinafval ingezameld op onze recyclageparken. Door deze productie te realiseren in eigen beheer zetten we terug een stap dichterbij de korte keten en de circulaire economie. De afzet van deze compost wordt ook vermarkt in eigen regio. Door de opstart van de groencompostering worden ook de eerste stappen gezet richting de oprichting van een E-hub of biomassahub. Voor de verdere realisatie van dit plan is er een projectgroep opgestart met enkele verwerkers, maar ook startups en bedrijven binnen de sociale economie. De komende maanden wordt dit verder uitgespit, zodat in deze legislatuur tot een realisatie kan worden overgegaan.

Besluit

Middels voorliggende visienota wenst ILvA een informatieronde te organiseren onder de vennoten met het oog op de verlenging van de intercommunale voor de periode 2021-2039.

Naast de beoogde doelstellingen in deze visienota, kan de geplande informatieronde bijkomende input geven voor de verdere uitbouw/optimalisering van de dienstverlening van ILvA.

In elk geval zal het optimaal gebruik van het ingezette personeel en het beschikbare materiaal, alsook een financieel gezond beleid verder worden nagestreefd.

Het ILvA-team dankt u voor het vertrouwen dat u ons de voorbije 18 jaar schonk en zal zich ook de komende 18 jaar hard inzetten om een duurzaam, integraal en dynamisch afvalbeleid in uw gemeente te realiseren.